«زیرخاکی» همچنان بازیگر می‌گیرد

نسرین نصرتی به فصل دوم «زیرخاکی» پیوست. به گزارش جام جم، در حالی که کمتر از دو هفته به پایان تصویربرداری فصل دوم زیرخاکی مانده و این سریال با ترکیبی خاص از بازیگران گزیده‌کار ساخته می‌شود، هنرمندان جدیدی نیز به پروژه اضافه می‌شوند. اخیرا نسرین نصرتی، بازیگری که از دهه ۸۰ فعال است و با «پایتخت» به شهرت رسید برای ایفای نقش در زیرخاکی قرارداد بسته است. فهیمه دوست‌داشتنی پایتخت که از فصل دوم به این پروژه پیوسته از سال ۹۲ تا به حال علاقه‌ای به پذیرفتن پیشنهادهای مختلف خود نداشته و به‌جز یک سریال نوروزی، یک مینی‌سریال و یک تله‌فیلم در این سال‌ها، در نقش دیگری در تلویزیون دیده نشده اما حالا در سال ۱۴۰۰ مقابل دوربین جلیل سامان می‌رود. زیرخاکی این روزها فصل دوم خود را در شهرک سینمایی دفاع‌مقدس پشت سر می‌گذارد و مراحل فنی آن نیز همزمان با تصویربرداری در جریان است. بازیگران این سریال تولید مرکز سیمافیلم عبارتند از: پژمان جمشیدی، ژاله صامتی، نادر فلاح، فروغ قجابگلی، مریم سرمدی و... با حضور هومن برق‌نورد.

تقریبا همه عوامل «مهد پویا» خانم هستند و آقایان حضور چندانی در این برنامه ندارند / عکس: جاوش هماوندی

...ایان ممنوع!

...مه مهد پویا بودیم که در میان بچه‌ها گل کرده و دیده می‌شود

...سازندگان برنامه‌های ...اله و عمو در کنار ...اده بود و مورد توجه ...اهی تهیه‌کنندگان ...نامه‌هایشان به این ...ن، تولید برنامه‌های ...ن شبکه‌ها در طول ...از ایده‌های خلاقانه ...خوانی داشته باشد.

به همین دلیل صرفا به سرگرم کردن بچه‌ها توجه نکردند و سعی داشته‌اند در قالب بسته‌های محتوایی صحیح که خیلی خوب هم کادوپیچ شده است، آیتم‌های آموزشی هم جا بدهند تا بچه‌ها هم تماشا کنند و لذت ببرند و هم یاد بگیرند. یکی از این برنامه‌ها، مهد پویا است که به تهیه‌کنندگی و کارگردانی سارا روستاپور توانسته جای زیادی را در قلب بچه‌ها باز کند. کافی است سراغ بچه‌ها بروید و به آنها بگویید مهد پویا را می‌بینند یا نه؟ بدون شک اکثر آنها جواب مثبت می‌دهند و خواهند گفت که با این برنامه کاردستی یاد می‌گیرند یا این‌که یاد می‌گیرند چطور غذا بخورند و.... همه این موارد ما را بر آن داشت تا در یکی از روزهای بهاری میزبان عوامل برنامه مهد پویا باشیم. نکته قابل تامل این است از آنجا که تهیه برنامه مهد پویا نیاز به صبر و حوصله زیادی دارد، بالای ۹۰ درصد عوامل این برنامه خانم‌ها هستند و با عشق و علاقه برنامه مهد پویا را برای بچه‌های خودشان و بچه‌های ایران‌زمین می‌سازند.

...ختیم!

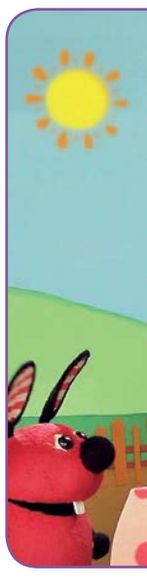

...ده کنید؟

...ته در حد مهد پویا، ...وقتی که به طراحی ...داپیشگی، حتی با ...بچه‌ها تفاوت دارد. ...مفهوم نیست اما

...ارد. به همین دلیل ...گذاشتیم که باید

مثلا گاو پرزور می‌گفت من پرزور هستم، ولی شخصیت آرامی داشت اما خرگوش می‌گفت من خرگوش باهوشم، هویج خوشمزه است یا این‌که سعی کردیم خوردن هویج را در میان بچه‌ها جا بیندازیم. یا خرس همیشه می‌گفت مهربان باشید و به بچه‌ها مهربانی را یاد می‌داد. موقع نگارش مرتب به خانم شاه‌حسینی می‌گفتم بیایم از طریق این برنامه چند تا خوراکی که گران نیست و خوردن آن برای بچه‌ها خوب است، آموزش بدهیم.

از چند بچه تست گرفتید؟

روستاپور: من در اینستاگرام و کانالم فراخوان دادم و از مادرها خواستم جملاتی را از بچه‌ها ضبط کنند و صداها را بفرستند. فکر می‌کنم ۱۰۰ تا ۱۵۰ بچه صدا فرستادند که از میان آنها صداهای متفاوت و شیرین را انتخاب کردم. تا این‌که به ۲۰ بچه رسیدیم و بعد از میان آنها باز هم باید به تعداد کمتری می‌رسیدیم و نگاه کردم که ببینم کدام یک از بچه‌ها همکاری‌شان بیشتر است و وقتی از مادر جدا می‌شوند و پشت میز صدا می‌نشینند، گریه نمی‌کنند.

چطور دیالوگ‌ها را به بچه‌ها یاد می‌دادید؟

روستاپور: واقعا فرآیند تولید پیچیده و طولانی بود. بگذریم از این‌که تا مرحله نگارش و بعد از آن چقدر زمان طی کردیم، ولی باید تک‌تک دیالوگ‌ها را به بچه‌ها می‌گفتم و آنها ادا می‌کردند. گاهی بچه‌ها دوست داشتند حرف‌های خودشان را بزنند، به همین دلیل اول باید به حرف‌هایشان گوش می‌دادم و بعد ضبط را شروع می‌کردم. بعد از همه اینها صداگذاری و... هم باید طی می‌شد. به همین دلیل تولید برنامه مهد پویا طولانی شد.

بچه‌ها وقتی پشت میز صدا می‌نشستند، بی‌قراری نمی‌کردند؟

روستاپور: بچه‌هایی که انتخاب کردیم این مشکلات را نداشتند، البته همان‌طور که گفتم وسط چند تا کلمه‌ای که باید می‌گفتند، نیم ساعت درباره چیزهای دیگر حرف می‌زدند و من باید صبر می‌کردم تا حرف‌شان تمام شود. شاید باورتان نشود با این‌که ضبط هر بچه در نهایت دو ساعت باید طول می‌کشید، ضبط هر بچه بالای ۱۵ ساعت زمان می‌برد و این کار گروه را سخت می‌کرد.

البته من سعی کردم بچه‌هایی را انتخاب کنم که در خانه توسط مادرهایشان آموزش‌های خوب را دیده باشند. مثلا دختر خانم شاه‌حسینی که یکی از صداپیشه‌های ما بود در بخش کاردستی وقتی به او قیچی می‌دادم بلد بود که چطور با قیچی کار کند. دیگر بچه‌ها هم با این فاکتور انتخاب کردم اما خب برای صداپیشگی ماجرا زیاد داشتیم و زمان زیادی می‌برد.

شاه‌حسینی: یکی از نکات قابل تامل برنامه مهد پویا، آموزش غیرمستقیم بود و بچه‌ها واقعا از این برنامه یاد می‌گیرند، حتی دختر خودم وقتی برنامه را تماشا می‌کند بعد از آموزش کاردستی از من می‌خواهد متناسب با کاردستی ابزارش را فراهم کنم. البته نه ابزار زیاد، بلکه محدود. مثلا می‌گوید مامان به من شانه تخم‌مرغ بده و بعد طبق برنامه کاردستی را درست می‌کند.

به بچه‌ها یاد دادیم که معلولیت تنهایی نیست

شما به واسطه عروسک فیل به معلولیت بچه‌ها هم پرداخته‌اید. چطور شد عروسک با این ویژگی طراحی شد؟

فتحی: یکی از قشنگی‌های برنامه، دیدن، لمس، کنار آمدن و درک کردن است که در این برنامه به بچه‌ها آموزش می‌دهیم. ما در این برنامه به بچه‌ها یاد می‌دهیم که معلولیت، محدودیت و تنها بودن نیست. به همین دلیل وقتی عروسک فیل نمی‌توانست حرف بزند، همه درکش می‌کردند. علاوه بر آن به مفهوم همدلی پرداختیم که الان نیاز جامعه است و باید بچه‌ها این مفهوم را متوجه شوند.

خودتان یا فرزندتان بیننده برنامه هم بودید؟

فتحی: فرزندم بزرگ است، ولی خودم برنامه را می‌بینم و هر قسمت از آن یادآور اتفاقاتی است که در مسیر ساخت برنامه مهد پویا طی کردیم.

روستاپور: من همراه دخترم نهال بارها بارها این برنامه را دیدم. حتی تکه کلام خرگوش را بارها دخترم در خانه می‌گوید.

شاه‌حسینی: فرزند من یکی از صداپیشه‌های برنامه مهد پویاست. او هم مثل دیگر بچه‌ها تست داد. سپیناز خیلی دیر به حرف افتاد و من او را به کلاس‌های گفتار درمانی می‌بردم. وقتی سپیناز برای این برنامه تست داد برخی کلمات را سخت ادا می‌کرد یا با مزه می‌گفت، ولی در تست قبول شد. در مجموع من و دخترم هم برنامه مهد پویا را خیلی دنبال می‌کنیم.

توجه به اصول تربیتی

مجریان معمولا به دنبال دیده‌شدن هستند، به همین دلیل علاقه زیادی به اجرا دارند. شما با این‌که مجری هستید و تهیه‌کنندگی برنامه مهد پویا را به عهده دارید، جالب است مجری را حذف کرده و مریم نشیبا را برای راوی برنامه انتخاب کردید؟

روستاپور: این تصمیم گروهی بود من نمی‌توانم بگویم تشنه دیده‌شدن نیستم، ولی چون تجربه خوبی با برنامه رنگین‌کمان داشتم، بنابراین از این دوره گذر کردم. نه این‌که اجرا را دوست نداشته باشم، بلکه می‌خواستم از قالب کلیشه‌ای بیرون بیایم. به همین دلیل مجری را حذف کردم. برخی به من می‌گویند که چرا در آیتم کاردستی به عنوان مادر حضور دارم اما کلام ندارم. من هم تاکید کردم که هدف ما این بود که نشان بدهیم مادر می‌تواند کنار فرزندش باشد و به او در کاردستی یا آزمایش و... کمک کند.

نظری: وقتی حرفی از سوی بزرگ‌ترها به بچه‌ها گفته می‌شود، آن‌قدر تاثیرگذار نیست که یک عروسک می‌گوید، زیرا بچه‌ها با عروسک‌ها همذات‌پنداری می‌کنند یا در این برنامه به بچه‌هایی که دوست ندارند صبحانه بخورند آموزش داد که خوراکی‌های مفید را بخورند.

زینب پرسم، ناظر محتوایی برنامه: اتفاقا خانم نشیبا دانای کل تسهیل‌گر است و با رفاقت و صمیمانه با بچه‌ها صحبت کرده و به‌هیچ‌وجه امر و نهی نمی‌کند.

بخش‌های کاردستی، آزمایش طراحی خودتان بود یا برگرفته از برنامه‌های خارجی؟

روستاپور: ابداع خودمان بودم. البته همان‌طور که تاکید کردم کلی برنامه دیدم ولی طراحی آیتم‌ها را خودمان انجام دادیم.

پرسم: من باید به نکته‌ای اشاره کنم این‌که شبکه کودک جزو معدود شبکه‌هایی است که نهایت اصول تربیتی را در کارهایی که می‌سازد، رعایت می‌کند و کار از فیلترهای زیادی رد می‌شود و نیاز است که گروه سازنده صبور باشند. ما متخصصان زیادی در حوزه متفاوت داریم تا از همه جوانب کار مورد بررسی قرار بگیرد. هم فنی و هم محتوایی. با دکترای علوم تربیتی صحبت می‌کنیم و برای برنامه مهد پویا از دکتر موسی‌زاده کمک گرفتیم و هر بخشی از برنامه مورد بررسی قرار گرفت. البته این فقط شامل حال برنامه مهد پویا نیست و درباره برنامه‌های دیگر اتفاق می‌افتد و ما اصول تربیتی را برای همه برنامه‌ها مورد توجه قرار می‌دهیم.

هنگام پخش برنامه مهد پویا، والدین به شما درخواست داده‌اند که صدای بچه‌هایشان در برنامه باشد؟

روستاپور: بله، چنین بازخوردهایی داریم و من از آنها می‌خواهم فایل صدا بفرستند، چون بچه‌ها بزرگ شدند و من دنبال صداهای خاص کودکانه هستم. در حال حاضر هم مجوزهای تولید فصل سوم مهد پویا صادر شده و باید کار را شروع می‌کنیم. البته در فصل جدید هم آیتم‌های متنوع به برنامه اضافه می‌شود. عروسک‌ها هم متفاوت می‌شوند و می‌خواهیم عروسک‌ها از حالت مکانیکی خارج شوند و از دست‌های آنها هم استفاده کنیم.

قرار نیست در فصل جدید برنامه مهد پویا از فرد دیگری برای راوی استفاده کنید؟

دلم می‌خواهد در کنار خانم نشیبا با خانم عذرا وکیلی هم همکاری کنم. باید حافظ این صداهای ماندگار شیرین باشیم.

باید برای بچه‌ها سریال ساخته شود

برای این‌که در برنامه مهد پویا، بحث آموزش به تکرار نرسد از چه راهکارهایی بهره می‌برید؟

فتحی: ما سعی می‌کنیم از شیوه‌های جدید استفاده کنیم. به قول معروف از شیوه‌های معلمی. سازمان بهداشت جهانی برای انتقال مهارت‌ها سه شیوه اعلام کرده که ما در برنامه مهد پویا از سه شیوه استفاده می‌کنیم. در مجموع تلاش داریم در قالب بخش‌های متنوع مهارت‌های متفاوت را به بچه‌ها آموزش بدهیم برای خودآگاهی، ارتباط موثر و کنترل هیجانات‌شان لازم است و در این باره قدم‌های بزرگی را برداشته ایم.

شاه‌حسینی: سعی کرده ایم بخش‌های متفاوتی را طراحی کنیم که بچه‌ها حدس نزنند ما می‌خواهیم چه چیزی را بگوییم. بچه‌ها قصه را دوست دارند و در قالب قصه، عروسک‌ها و... مهارت‌های متفاوت را یاد می‌دهیم.

در همه این سال‌ها که برای بچه‌ها برنامه‌های متعددی تولید و اجرا کردید، فکر می‌کنید تا چه میزان دین‌تان را به بچه‌ها ادا کرده اید؟

روستاپور: لحظه‌ای که من وارد سازمان شدم با خودم گفتم می‌شود یک روزی بچه‌ها من را خاله صدا کنند. فکر کنم مرغ آمین همان لحظه رد شد (با خنده) خیلی وقت‌ها والدین من را می‌بینند تاکید دارند درباره خوابیدن، تغذیه و... به بچه‌ها آموزش بدهم. دیدن چنین بازخوردهایی نشان می‌دهد تاثیرگذار هستیم. پس باید روی بچه‌ها سرمایه‌گذاری شود.

به نظرتان سرمایه‌گذاری مناسب صورت می‌گیرد؟

روستاپور: نه، جدی نیست. شبکه کودک تنهاست و بودجه کمی به این شبکه اختصاص پیدا می‌کند. در حالی که باید بودجه خوبی داده شود تا کارهای ویژه سنی کودکان ساخته شود. رسانه همیشه تاثیرگذار است و در بحران کرونا نشان داد با تشکیل مدرسه تلویزیونی و دیگر برنامه‌ها می‌تواند آموزش لازم را به مخاطبان بدهد. پس باید به کودکان توجه کنیم. در حال حاضر ما سریال کودک نداریم و بچه‌ها باید پای سریال بزرگسالان بنشینند و این بد است. باید هم بودجه اضافه شود و هم نظارت. گاهی شاهد هستیم با هزینه بالا و به اسم کودک برنامه‌هایی تولید می‌شود که برای کودکان مناسب نیست اما ما در شبکه کودک مدیر جوان و سختگیری داریم که همراه با تیم شان به کارهایی که ساخته می‌شود نظارت کامل دارند. این طور نیست ما همه قسمت‌های برنامه را بسازیم و بعد تحویل بدهیم. بعد از ساخت یک قسمت باید تحویل داده شود تا همه موارد آن مورد بررسی قرار بگیرد.

سری جدید پاشو پاشو کوچولو ساخته می‌شود؟

روستاپور: من مجری این برنامه هستم و تهیه‌کننده فرد دیگری است. قرار شده فصل جدید این برنامه در ۴۰ قسمت ساخته شود که من هم به عنوان مجری حضور داشته باشم.

دخترم من را خاله سارا صدا می‌کند!

مادر بودن تا چه میزان به شما کمک کرده تا بیشتر در جریان نیازهای بچه‌ها قرار بگیرید؟

روستاپور: قبل از پاسخ به پرسش شما باید مورد جالبی بگویم و این‌که دخترم در خانه من را خاله سارا صدا می‌کند و هر چه به او می‌گویم مامان سارا هستم، باز هم می‌گوید خاله سارا (با خنده) همیشه دلم می‌خواست دختر داشته باشم، حتی مشخصات ظاهری دختری که داشته باشم همیشه در ذهنم بود و همانی است که الان نهال هست. مسلما مادر بودن خیلی به من در برنامه‌سازی کمک کرده و می‌دانم نیازهای بچه‌های چیست و باید چطور عمل کنم. ضمن این‌که مادر بودن باعث شده هم صبورتر شوم و هم آرام‌تر.

یک خاطره تلخ و یک خاطره شیرین بگویید.

روستاپور: روزی که عروسک «چرا» رفت، به‌شدت افسرده شدم و برایم روز سختی بود و در عین حال تجربه عجیب. این خاطره تلخم بود و خاطره شیرین باید بگویم یک روز برنامه رنگین‌کمان در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان بود. مادری کنار آمد و گفت دختر سه‌ساله‌اش به نام فاطمه سخت مریض است و شیمی‌درمانی می‌شود اما اخیرا برای شیمی‌درمانی همکاری نمی‌کند. دیدن فاطمه من را به دوران کودکی برد که خودم هم بیماری سختی داشتم و شیمی درمانی می‌شدم و معجزه خدا بود که خوب شدم. همان موقع به مادر فاطمه گفتم جلسه شیمی‌درمانی فاطمه را به من بگوید و من هم یک عروسک خریدم و کنارش رفتم. با این‌که شیمی‌درمانی مراحلش سخت بود، می‌دیدم فاطمه بغضش را می‌خورد تا پیش من گریه نکند. جالب است بعد از چند جلسه مادر فاطمه تماس گرفت و گفت او خوب شده است. هنوز هم با فاطمه در ارتباط هستم. حالا برای خودش خانمی شده و دانشگاه می‌رود.